

Om viljan att vara sig själv

TEXT: ANNA MIKAELSSON FOTO: PRESSBILDER

”Magnus hade två kärlekar. Musiken och Anna. Han fick inte behålla någon av dem.” Så inleds beskrivningen av berättarteatern Maria Johansdotter av musikteatern Unna, som ges som en lunchföreläsning på Kulturens hus i Luleå den 8 mars. Den handlar om nyckelharpspelaren och transpersonen Maria Johansdotter, som levde sitt liv som Magnus Johansson i början av 1700-talet i Stockholm. Föreläsningen har bland annat spelats på Stockholm Pride 2012. **Kultur & Nöje** blev nyfikna på att höra lite mer om föreläsningen, och pratade med Johan Theodorsson, som dels har skrivit manus tillsammans med Anders Peev, och som dels även själv står på scen.

Hur uppstod idén om att göra en föreläsning om den historiska personen Maria Johansdotter?

- Historien om Maria Johansdotter, eller Magnus Johansson, är en historia som lite är halvkänd bland

nyckelharpsmusiker, och min kollega Anders fick höra den när han gick på folkhögskola för att lära sig spela just nyckelharpa. Den berättas lite olika, och det finns olika teorier omkring den, till exempel att denna kvinna klädde ut sig till man för att kunna tjäna mer

pengar som musiker. Vi började fundera på det där för ett tag sedan, och tänkte att det kan ju inte vara hela sanningen. Vi forskade vidare kring det, letade fram rättegångshandlingar i Riksarkivet och upptäckte att det fanns en hel historia bakom. Maria Johansdotter

ARJA SAIJONMAA
- DEN HEMLIGA STRANDEN

RIKSTEATERN

SAGATEATERN i Boden, lördag 13 April 19:00
Biljetter via boden.riksteatern.se, tickster.com & Turistbyrån i Boden.
Fojén öppnar 18:00. Försäljning av dryck, vin, öl och tilltugg. Garderob 20 kr.
Arrangör: Bodens teaterförening - En del av Riksteatern

Fröken Julie
SVENSKA TEATERN - STOCKHOLM

SAGATEATERN i Boden, fredag 8 Mars 19:00
En uppdaterad och varsamt bearbetad version av Strindbergs fullständiga text. I regi av Björn Melander.
Biljetter via boden.riksteatern.se, tickster.com & Turistbyrån i Boden.
Garderob 20 kr. Arrangör: Bodens teaterförening - En del av Riksteatern

Riksteatern i samarbete med MindFlyers

AL PITCHER
PÅTÅR TOUR

Briljant, Al Pitcher!
Arbetsbladet Gävle

Jag minns inte när jag skrattade så mycket och så länge...
Jönköpingsposten

Årets manliga komiker på Svenska Stand-up-galan 2011!

riksteatern.se/alpitcher

SAGATEATERN i Boden lördag 6 April 19:00
biljetter: boden.riksteater.se, tickster.com & Turistbyrån i Boden.
Fojén öppnar 18:00, fika, öl & vinförsäljning . Garderob 20 kr .
Arrangör Bodens Teaterförening- En del av Riksteatern

ville verkligen leva som man, och utgav sig för att vara Magnus Johansdotter under en längre period.

- Vi är politiska båda två. Vi vill att det vi gör ska ha någon slags politiskt ställningstagande, så berättelsen om Maria Johansdotter stämde väl överens med vad vi vill göra.

“Även om många tror att samhället är mer tillåtande idag, så är det inte alltid riktigt så.”

Transsexualitet är ett aktuellt ämne även i dagens samhälle, och genusvetenskapliga teman är viktiga ur en frihetssynpunkt. Det handlar om mänskliga rättigheter. Även om många tror att samhället är mer tillåtande idag, så är det inte alltid riktigt så. Vi vet att på 1700-ta-

let, så var det accepterat att vara en transperson i vissa kretsar. Man skulle kunna likna det med dagens schlagervärld. Där är det också mer accepterat att vara könsöverskridande, exempelvis. Och det är viktigt att ikoner träder fram. Det är först då vi kan komma ytterligare en nivå.

Kan du berätta lite mer om föreställningen?

- Manus har jag och Anders Peev skrivit tillsammans. Musiken till föreställningen är komponerad och skriven av Anders. Han framför även några traditionella låtar. Annars är allt egenskrivet. På scenen är det jag och Anders, och ingen annan rekvisita än två stolar. Tillsammans med musiken och berättandet blir det en nästintill filmisk upplevelse – en gestaltning. Vi har fått många fina kommentarer om föreställningen. Den väcker många viktiga frågor och verkar beröra i och med att den gestaltar en verklig händelse.

”Transperson”. Ordet väcker känslor även i vårt moderna samhälle. Vi kanske tycker oss vara mer vidsynta än människor som levde före oss. Vi kanske till och med tror att det är en modern företeelse. Sanningen är att personer som är obekväma i sin könsroll kan spåras så långt bak som till antiken, och säkert längre tillbaka än så. Om föreställningen Maria Johansdotter har sagts: ”Det går inte att vara oberörd. Med en nyckelharpa och ett gammalt rättegångsprotokoll skapar Anders och Johan ett spännande drama om viljan att vara sig själv oavsett kön. Lika aktuell idag som på 1700-talet!” (Kristina Henkel, jämställdhetskonsult och debattör)

Experter på allt detta

Smedjan består av 250 experter i 33 butiker. Det är för din skull vi finns här. Och vi vet allt om våra produkter. Kom och möt oss i äkta #smedjanstyle.

S M E D J A N